

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey út 4. szám
hova az előfizetési pénzek,
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitott ében egy sor
közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HÉTENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . 2 frt. 50 kr
Negyedévre 1 frt. 25 kr

SZEKESZTŐSÉG

Beliczey-ut 4. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok nem
adtnak vissza

Hivatalos közlemények.

4020

1898

Hirdetmény.

Szarvas községe versenytárgyalást hirdet az egyemeletes volt „Bárány fogadó” kibővítése és átalakítása munkálataira 23.000 fortra terjedő költség előirányzattal.

Írásbeli zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel ellátva folyó évi Junius hó 3 ig (délután 3 órára) az előjárásnál benyújtandók.

5% tóli bántpénz az ajánlathoz becsatolandó.

A vállalati engedmény összege % lékban fejezendő ki.

Tervrajzok és részletes költség előirányzat a község első jegyzői írodában megtekinthetők

Szarvason, 1898. évi május hó 26.

B A K A Y

jegyző.

M E L I S

bíró.

Pünkösöd.

Az emberiség erkölcsi átalakulásának nagy napja. A keresztény civilizációznak emlék-ünnepe.

A világot ujáteremtő eszmének legnagyobb hatása a mai napon nyilatkozott meg a keresztény társadalom szervezésében. Igazság és szeretett! Ez volt az a két hatalmas isteni

erő, mely dolgok régi rendjét teljesen átalakította s alapjai lettek a szeretet társadalmának és a modern kor művelődésének.

Az a tizenkét gyáva, tanulatlan apostol, a szent lélek átalakító ereje után, ma a világnak örökké csodált erkölcsi hőseivé lettek. Az isteni erő átadomította gondolat és érzelm világukat. Bátrak lettek, rettenetlen hősök az igazság hirdetésében. Ez a bátorság tette tanításukat oly ellenállhatatlan erővé, hogy legyőzték vele az államisteneket s a keresztény eszmék diadalt arattak a pogány világ nézetén.

Csodálatos, mily erkölcsi hatalmat gyakorolt az apostolok által hirdetett igazság az emberi szellemre. Minél inkább üldözték, annál biztosabban hódított, Vértürelmére akarták fojtani és a vér még tisztábbá, fenségesebbé tette. Lassan, de biztosan terjedt. Mi még csak sejtelem volt a népek lelkében, azt az apostolok hitének lángereje meggyőződéssé izmosította. Mikor pedig a kereszténység igazsága átment a tömeg köztudatába: megkezdődött az erkölcsi átalakulás, mely legbiztosabb eredménye minden eszme győzelmének.

De ez a nap, egyik elsőrangú morál — filozófusunk szerint, nem csak a kereszténység eszméjének és igazságának emlékünnepe; hanem a haladás útján előtörő emberi szellemnek sarkantyuja is. Ott áll a gondolkodó emberiség szeme előtt, mint buzdító példa, hogy minden igazság, melynek eszményi tartalma van, előbb utóbb érvényesülni fog; mert a rothadásból mindig új élet csirájának kell fakadni.

Pünkösödnek ezt a jelentőségét sohasem éreztem át mélyebben, mint most, midőn nagy

társadalmi átalakulás válsága fenyeget bennünket. A kereszténység ugyanis a társadalomban erkölcsi rendet teremtett. Az embert legmélyebben érdeklő, minden pontra vonatkozó igazságok összegét meghozta. A társadalom ezen igazságokból táplálkozott, ezen igazságok alapján szervezkedett. A társadalmat ezen erkölcsi rend élteté. A három utolsó század azonban ezen erkölcsi rendet mélyen aláasta, megingatta a lelkekben, lelkiismeretben, sőt magában a társadalomban, is. E rombolás nyomán támadt új mindenütt érezhető. Ott van az minden szivben. A nép osztályai homályosan, a kiváló szellemek élénken érzik, hogy ezen irt be kell tölteni. Mig ez betöltve nincs, addig a társadalom le nem csendesül.

Sokrates egyik beszédében azt bizonyítja, hogy a népek kormányzására több kell, mint a fizikai dolgok ismerete, oda az emberek ismeretén kívül, még az Isten ismerete is szükséges. A mai időben pedig, épen ezt vetik meg. Erkölcsi bajt nem erkölcsi gyógyszerrel akarnak gyógyítani. A szétépett vallás erkölcsi kötelekeket a hatalom vasjarmával akarják pótolni: innen a tulhajtott központosítás, mely a modern társadalmak fojtogatója.

Vallás erkölcsi féktelenséget a külső hatalom fékével akarnak megzabolázni. Ez korunk egyik kardinális főbaja. Ma már nem elégséges, hogy a kormányok millió karral tartják a külső féket, millió szemmel őrködnek, millió füllel hallgatónak; hanem okvetlenül szükséges, hogy ugyanazon időben, egyszerre mindenütt ott is legyenek. Az emberiség fele fegyverben áll, hogy a másik fele le ne gyilkolja.

TÁRCZA.

Pünkösztre.

Igaz boldogságot hasztalan keresünk,
A hol nincsen béke,
Ott a szépnek, jónak és nemesnek beáll
Pusztulása, vége, —
Egy alapja van a teljes boldog létnek,
Ha hogy az emberek,
Miként jó testvérek, mindig összeférnek —
Családban nemzetben;
Ezt csak egy műveli: ez az Isten Lelke,
A midőn alászáll emberi kebelbe.

Igaz boldogságot hasztalan keresünk,
Ahol nincs szeretet,
Egyedül csak ez az, a mi edesíti
A földi életet, —
Fenn ragyogó nap az, amelynek sugára
Fényt s meleget áraszt
A halandó vándor kiellen utára, —
S erre virágot hint;
Ezt csak egy műveli: ez az Isten Lelke,
A midőn alászáll emberi kebelbe.

Igaz boldogságot hasztalan keresünk,
A hol nincs hit, remény
A leghatalmasabb, aztán a legdusabb —
Ezek nélkül szegény,
A ki erősen hisz, a ki bizton remél,
Az mindült, mindenkor
Elégedett, sorsot senkivel nem cserél,
És boldognak marad;
Ezt csak egy műveli: ez az Isten Lelke,
A midőn alászáll emberi kebelbe.

L. G.

Pünköshti adomány.

Teljes ünnepi díszben ünnepel a keresztény világ hívő része. A mai nagy nap a kereszténység harmadik sátoros ünnepe. Neve: Pünköszt. Az őskeresztények kisderege a szent városban ünnepelte az első Pünkösztöt. Ott, egy istenfélő, jámbor nő házában voltak egybegyűlve az apostoli szent kar tagjai. Buzgó könyörgések között várták isteni Oktatójuk az Úr felséges ígéretének teljesültét. Tizenötödik nap volt ez a dicsőségteljes mennybemenetel után. E nap délelőtti óráiban az Isten lelke, a Szent Lélek, — küldve a mennybe költözött Világ Megváltó által, az apostolokra alászállt s eltöltötte lelküket, szívüket egyiránt. Mi volt ez? Az Úr Tanítványainak a Szent Lélek által való

mennyei felszentelése a nagy, a szent, a méltóságteljes hivatalra — az apostolira, — hogy annak rendkívül nagy jelentőségű és fáradsalmas teendőit végezhessék. És ők azonnal végezték is. Az, ki ez áldásos munkát elkezdette — a lánglelkű Péter apostol volt. Nyomban aznap kezdé hirdetni a lelki világosság, a szeretet és a testvéri béke szent Evangéliumát — beszélve a mennybe költözött isteni Idvezítőről. Nagy sokaság hallgatta. A nem földi lelkesedés tűzével elmondott terjedelmes beszéd (az első pünköshti beszéd) nem maradt hatástalan. A jelen voltak közül mintegy 3000-en lettek keresztények, mert a Szent Lélek megvilágosította elméjüket, feltárta szívüket az idvezítő, boldogító isteni igazságoknak.

Imhol az első pünköszt eszűdes, magasztos ünneplése!

Nem volt ez ünneplés első és utolsó. Mit Isten elkezd, az nem marad a kezdetnél. Amaz első Pünkösztnek ünneplése folyamatban maradt, mert ebben maradt a Szent Lélek kiáramlása is az azért eszedő hívekre. Isten minden időben kiöntötte az ilyenekre a Szent Lelket, es ott meg akkor, a hol meg a mikor ez történt, nyugalom és jólét honosultak meg, az emberek boldogak lettek, maradtak, élvezték az isteni adomány minden javait.

Tekintsünk körül. Milyen világot élünk manapság? Minden tekintetben kielégítőnek mondhatók-e az állapotok a nemzetek, társulatok, egyes családok életében? Nincs-e valami kívánni való? Utóbbi kérdésre lehetetlen tagadó választ adni, mert ez esetben nem

Ez a mai világ helyzete. Beláthatjuk, minő fonák helyzet. Kell jönni minden komoly gondolkodó szerint egy jobb kornak: a vallási visszahatás korának. Ha ez eljő, írja Donosó Cortes, akkor látni fogjuk, hogy a vallási hévmérő emelkedésével mint száll alább a külső hatalom hévmérője természetszerűen azon pontig, mely a népszabadság mérsékelt légkörét jelzi.

Vagy kereszténység, vagy rabszolgaság. Vagy a valláserkölcs, vagy a nyers erő féke: Középut nincs. Be kell látni korunknak, hogy Istenen és valláserkölcson kívül nincs elég hatalmas indok, mely egy egész népet felemeljen és az engedelmisség, munka, törvénytisztelet, önmegtartózkodás, türelem, szóval az erény rögzös pályáján megtartson. A külső fékezők, melylyel a vallást pótolni akarják: gyöngék, hatálytalanok; vérszegény népeket teremtenek, melyek martaléku vannak kitéve a legelső zsarnok önkényének.

A törvényeket, közérkölcseket, társadalmi intézményeket Isten lelkeinek kell áthatnia. A nemzetek életosztóne sürgeti, hogy a keresztény eszmék, igazságok, melyek az európai civilizációt megteremtették, visszatérjenek, mint kipróbált, életképes alapok.

Pünkösöd ünnepe adja meg nekünk az első lökést, hogy visszatereljük a társadalom közszellemét haladásának igazi medréhez, a keresztény elvekhez. Vonjuk dicsfénybe újra ezen eszmék apostolait a közélet fórumán. Ültessük újra jogaiba a krisztusi eszményeket, hiszen beláthatjuk, hogy nélkülük nincs egészséges fejlődés; ezek voltak és lesznek haladásunk legbiztosabb irányjelzői; ezek vezették az emberiséget a művelődés helyes ösvényén, mely a szeretet és igazság templomához vezet.

Üdvözlégy Pünkösöd! hitnek, meggyőződésnek, elvhűségnek, jellemzilárságnak ünnepe. Légy újjászületésünk szent napja, melynek virradását rég várjuk, nem csak mi: de az egész emberiség.

Kovács.

A szövetségi törvényjavaslatról.

Kolozsvár, május 28.

A hitelszövetkezeti törvényjavaslat általános vitája alkalmából kivétel nélkül valamennyi szónok, tehát úgy a kormánypártiak, mint az ellenzékiek, az elismerés zászlóját hódolattal hajtották meg gróf Károlyi Sándor előtt, mint

olyan ember előtt, a ki hazánkban a szövetségi ügyét kipróbálta, a ki szívvel-lellekkel a kisemberek sorsa javításán éveken át működött, a ki 379 községi hitelszövetkezetet alapított, mely szövetségek területén 926 956 ember javát szolgálja, a jegyzett üzletrészek száma 163.513, értéke 8.883.240 korona, melyből már 20 fillérenként befizettek 4.923.000 koronát és amely szövetségek mult évi vagyona 24.132 336 korona volt.

A nagy vagyon gróf Károlyi Sándor vezetése alatt majdnem abszolút biztossággal kezeltek a 379 szövetségből egy sincs rossz, mindnyájan életképesek. Tehát méltó és igazságos volt, hogy ez alkalommal mindnyájan annak az embernek hódoltak, kinek a kisemberek egy jó része a vagyoni függetlenségét a társadalmi békét és közgazdasági művelődést köszöni.

Az erdélyi részeken 107 községi hitelszövetkezett működik a Károlyi Sándor gróf jóvoltából 183.000 ember javára; üzletrészek 1.279.986 korona, melyre már befizettek husz fillérenként 682.905 koronát. Összes vagyonuk 4556 270 korona.

Ezen erdélyrészi hitelszövetkezetek nevében engedje meg a nemes gróf nekem is, hogy most, mikor már az ország színe java az ő munkatársai közé állott, hálátat fejezzem ki, mert itt az erdélyi részeken sokkal fontosabbak sokkal szebbek az eredmények, mint hazánk bármely más részben, mert a nemzetiségi kérdés bekés, barátságos megoldását készíti elő.

Ugy látszik a képviselőház minden pártja feltétlen híve a szövetségi eszmének és szívesen támogatják a gróf Károlyi Sándor elvei alapján készült törvény keresztülvitelét is.

Mégis különös az hogy bár mindnyájan elismerjük gróf Károlyi Sándor nagy tudását a szövetségi téren, sokan — kivált az ellenzéki szónokok közül — a törvényjavaslatnak éppen azon §-ait támadják meg, melyeket gróf Károlyi Sándor, az ő általa alapított központ alapszabályaiban szükségeseknek tartott és a melyeket a törvényjavaslatba éppen az ő alapszabályaiból vettek át.

Nem akarok mindnyájára kiterjeszkedni, csak mutatóul hivatkozom a „hazai szövetségek közötti hitelintézete, mint szövetségi“ alapszabályainak 26. §-ára:

„Igazgatónak üzletrészszerrel nem bíró egyén is választható“

és a 44. §-ának második bekezdésére: „Az igazgatóság állapítja meg, hogy az egyes szövetségek elfogadhatnak-e takarékbetéteket és mily feltételek és mily kezelés mellett? továbbá, hogy miképpén helyezték el a szövetségek fölösleges pénzeiket?“

Ezeknek a §§-oknak felelnek meg a törvényjavaslat 30. és 59. §§-ok és ezeket a §§-okat nem akarják sokan elfogadni most azok, a kik a gróf Károlyi Sándor-féle központ alapszabályaiban ezeket jóknak találták és a gyakorlat tényleg be is bizonyította, hogy helyesek és jók.

Szükséges mindkét §; egyik, hogy a szövetségi ügy iránt érdeklődő értelmesebb egyén is részt vehessen, mert ellenkező esetben ki volna zárva pl. a lelkész, a kinek köre nem esik össze a körjegyzői körrel, nem folytathatna be mindegyik községben a szövetségi dolgaiba, mert — tényleg csak egy faluban lakik, s az elvet szigorúan fentartva, csak egy szövetséget lehet rendes tagja; éppen így a birtokos, tisztviselő stb.

A másik §. nagyon légyeges és fontos, a szövetségek életképességét van hivatva előmozdítani.

Ha a községi hitelszövetkezeteknek a korláttal takarékbetétek elfogadása iránti joga volna meg, ez egyrészt a takarékpénztáraknak ártana, másrészt, ha sok betét lenne, a hitelszövetkezeteket a humánus iránytól téríthetné el, mert a takarékbetéteket okvetlenül gyümölcsösíteni kellene, így a könnyelmű hitelezésre vezetne, mert annyit adnának és ajánlgatnának a szövetségek a tagoknak, a mennyit az illető megbír, de ez a szövetségi elvvel ellenkezik, mert csak annyit kell adni, mennyire az illetőnek szüksége van.

Gróf Károlyi Sándor és társai a takarékbetéteket minden szövetségetnek korlátlanul megengedték daczára a §-nak és meg fogja engedni az új törvény alapján alakuló központ is mindaddig, a míg ez nem válik veszélyessé.

A hitelszövetkezeteknek üzleti tőkéje csak egy kisebb része lehet takarékbetét, mert ez minden percben felmondható, kivethető és a legnagyobb veszedelembé sodorná a hitelszövetkezetet, ha ilyen rövid lejáratu betétekre építené fel üzletkörét.

Azért szükséges a központ hozzájárulása a betétekhez, hogy azok fedezésére tartaléktőkét tartson készletben, hogy a mikor a betevő betétjét visszaköveteli, ne az adós tagot kény-

mondanánk valót. Panaszok hangzanak fel csaknem mindenütt: egy helyen kisebbek, más helyen nagyobbak. Gonosz idők járnak, egyik év nehezebb a másikonál. De a mi a gonosz időköt súlyosabbá teszi, az a — szocializmus, koruk, végéhez közeledő századunk nem testi, hanem szellemi, erkölcsi pusztító betegsége. Borzalmas ragály ez, mely a kormányok nagy erőmegfeszítése, katonai hatalom alkalmazása daczára is ijeszton terjed — napról-napra mindinkább mélyezve halálos márgóval főleg a nép alsóbb rétegeit. A szocializmus nem látszik félni istentől, a fennálló törvényeket nem tiszteli, okatlan és szertelen követelésekkel áll elő elégedetlen helyzetével, kiszakítja magát a keresztény egyházból, neki lelkész, tanító, templom és iskola nem kell, jólétét, boldogságát egyedül a bűnös materializmusban, s hitetlen felekezeti külsőségben keresi, véli felelni.

Mitől okozatra lehet kilátás ebből az okból? Mily következménye van az ily előzménynek? Egyáltalán nem nehéz e kérdésekre válaszolni. Az okozat, a következmény már most is kezd előre vetni éjszötét árnyékát. Isten, evangéliumi világosság, evangéliumi élet rend, vallás, törvény nélkül az élet nem élet, s ha élet — akkor az az emberek közt rosszabb az állatok életénél, mert ezek életében is van rend, van természeti törvény, van sok más, mit a szocializmusban nem találunk. Ez, a szocializmus, a legnagyobb lelki, erkölcsi megbanyatlás, mondjuk világosabban: a szoci-

alizmus bűn, melynek vége halál (Róm. 6: 23) és elkárhozás, testi s lelki végelzúllás. Ha a szocializmusnak sikerülhetne a végdiadal, akkor a földön élő emberekre pusztulásnál egyéb nem várna.

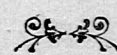
A szocializmus ponész-gombái Európa csaknem minden — sajnos, hogy éppen civilizált országaiban felléptek. Szomorú kép, mely a civilizációra nagyon kezes fényt vet. Fájdalom! hogy ez a fertőző mély náluuk is már meg van. Nemzetünk testén veszélyes kisebesedések mutatkoznak. Több helyen a nép egy része beszívta a szocializmus sántái tanait. Komoly nép fenyegeti egyházi, állami létünket. A szocializmus elemészti mindkettőt, holott mi, keresztények és magyarak élni kívánunk a második évezredben is, — nem pedig széttűlni szellemileg, erkölcsileg, anyagilag.

Ezen minden nemzetnek, egyháznak életerejét pusztító erős mérög ellen sok óvszer van ugyan, de legbiztosabb mindenkézt a vallásosság és erkölcsiség ápolása iskolákban, templomokban. Hatalmas mentő, gyógyító szer e kettő. Jelen van a parancsoló szükség mindkettőt felekezeti különbség nélkül f o k o z ó d ó, példás eréllyel fogantatni venni. Tiszta képet kell adni a kereszténység boldogító szent tanairól és a szocializmus hiábavaló, üres, tarthatatlan, meddő félszeg okoskodásáról, hogy a fiatal nemzedék lássa, tudja mi valóban jó, üdvös és mi alapjában rossz, kárhózas az egészségnek úgy, mint az egyeseknek. Azután nagy

gondal és éberséggel távol tartani az időseket a rozslékű népámitóktól, kik magukat vezérekül felvetik s nem egyebek hamis, hazug prófétaiknál.

Ez most hazánkban hivatásszerű teendője nemcsak az egyháziaknak, de a világiaknak is. Igen, de hogy ez a nevezetes teendő eredményes legyen, idején van az Ur apostolainak példáját követni. A kegyes, szent férfiak imádkoztak Istenhez a szent lélek elbocsátásáért. Tegyük azt most mi is mindnyájan. Kérjük a kereszténység e szép és nagy ünnepén a Mindenhatót: legyen kegyes a Szent Lélek kitölteni mind a téves utakon szerte bolygókra, a phamis tanok befogadása, követése következtében szerte szóródó nyájra, mind az evangélium szellemében gondolkodó, érző, eslekvő igaz hűvekre, hogy amazok megvilágosítottán térjenek le a széles utról, mely veszedelemre visz (Máté 7. 13), onnezek meg viszont a keresztény egyház díszére, a nemzet javára nehéz missziójukat sikeresen, áldásosan betölthessék. Külömbőség nélkül esedezzünk Isten lelkének, a Szent Léleknek mennyei villágozásáért, gyámolításáért. Ez képezzé jelen ünneplésünk központját. A Szent Lélek közlésénél nincs értékesebb adomány az ég alatt.

L. G.

szertésék soronkívüli fizetésre, hanem a szövetkezet, vagy központ gondoskodik a kifizetésről.

Nincs tehát veszedelem e két ű-ban sem. Ha gróf Károlyi Sándor nem látott ezekben veszedelmet, ne lássanak mások sem.

A szövetkezeti gondolatkörbe máról holnapra teljesen beélni magát nagyon nehéz. Gróf Károlyi Sándor és társai tíz év óta foglalkoznak-e dologgal, tíz évi munkájuk gyümölcsét helyezték el a törvényjavaslatba, nem volna helyes, ha Ephemer-babérokért a jól meggondolt munka erejét rontani engednék.

Dr. Gidófalvy István.
kir. közjegyző.

Ujdonságok.

— **Személyi hír.** Grócz Béla, endrői prépost plébános, mint kerületi, egyházi tanfelügyelő a hó 23 és 24-én látogatta meg a szentandrási, kondorosi és helybeli róm. kath. iskolákat; mindenütt a legnagyobb elismeréssel szólott egy a tanerők kitűnőségéről, mint a gyermekek fegyelmezettsége és előmeneteléről.

— **Fényes esküvő.** Udvardy Sándor a szarvasi főgymnasium agilis tanára — lapunk szellemes munkatársa — folyó hó 25-én d. u. 5 órakor vezette oltárhoz nagyműveltségű és bájos aráját Dózsa Sarolta urhölgyet Dózsa Andor szakasz mérnök leányát. Gratulálunk.

— **Válton.** Főgymnasiumunk VIII. éves növendékei ismét szép jelét adták osztályfőnökük iránt táplált szeretetüknek. Miután nemsokára elérkezik a pillanat, a melyben attól, a ki őket az élet küzdelmeire nagy gondnal és buzgalommal nevelte, el kell válniok, remek massív keretbe foglalt arcképeikkel ajándékozták meg Mocskónyi Józsefet. Említést tettünk arról is annak idején, hogy tanárunk neve napja alkalmából hálás tanítványai olajban festett arcképével lepték meg osztályfőnöküket. Örömmel vesszük mindezt tudomásul, mert azt látjuk ezekből, hogy a tanárt tanítványaival a legerősebb kapcsol, a szeretett kapcsa fűzi össze. S ezt a szeretetet bizonyára meg tartják tanítványaik iránt az élet viharában is, s hálával és szeretettel fognak megemlékezni arról, a ki őket a jogos szigor mellett úgy szerette, mint atya a fiait. És ezzel az érzelmekkel szívükben elteve, fognak majd hosszú tíz év után újra találkozni. Koronázza siker a derék tanár működését. S kísérje tanítványait a szerenese az élet utjain.

— **A főgym. majálisa.** Erős lelki szorongással nézett a közönség és tanulósg egész az utolsó napig a főgym. majálisa elé, mert napokkal előbb megeregettek a hosszú szárazság után a záporok, s Orbán is jó hűvösen köszöntött be. Csütörtökön reggel azonban kellemes, enyhe idő kedvezett a tanulósg és tanári kar kivonulásának, no meg a közönségnek is, mely az előbbi évek szokásához képest nagy csoportokban helyezkedett el a Kossuth és Beliczey uton, gyönyörködve a festői látványt nyújtó menetben, mely az Árpád szállót megkerülve a Beliczey uton vonult végig, majd a népkerten át az Anna-ligetbe. A vonulás csendesebb volt, mint más évben, mert a tanulósg jó izlésre valló elhatározással elhagyta a szokásos szilaj éljenezéseket. Kint a ligetben Benk Gyula főgym. igazgató tartott ügyes beszédet az ifjúsághoz figyelmeztető öket azon nemes magatartásra, a mely mellett a tanári karnak és közönségnek egyaránt kedvessé válik a mulatság. S kijelenthetjük előre, hogy a tanulósg szívére vette a beszédet, s illedelemességben nem hagyott kívánni valót. A beszéd után a reggeli következett, a hol kedves látvány volt az éllelmebbek cselessége, kik 3-4 ízben is reggeliztek újra; node jutott kinek — kinek bőven beleértve a tanári kart is. A délelőtt mindenféle ártatlan szórakozás közt telt el, úgy, hogy az ebédhez kellő étvágygyal ült az ifjúság is, meg a közönség is a tanári karral szám szerint vagy 40 en. Az izletes ebéd egyrészt Pelenzner Lajosné urnő, másrészt Wéber Ignác vendéglős érdeme, kik mindketten rászolgáltak az őszinte elismerésre. Az ebédnél Benk Gyula igazgató a vendégekre, dr. Havi Gyula ügyvéd pedig az igazgatóra, tanári karra és tanulósgra köszöntötte poharát. Délután a disztornászok mutatóványai, majd a lelkesen megindult tánc nyújtott kellemes szórakozást egész addig, míg a permotezni kezdő eső riadalmat okozva, szét nem zavarta a mulatókat úgy 6-kor este. — Az ég azonban csakhamar kiderült, mire a közönség is, meg a czigány is visszafordult innen a belső hidról, hogy aztán a legkellemesebb estén vidáman szórakozzék bonyulva az éjszakába is. — Így a majális pompásan sikerült azoknak, kik meg nem ijedtek a kis esőtől.

— **Kormánybiztos.** A helybeli főgymnasium szóbeli érettségi vizsgálatához a Vallás és Közoktatásügyi Minister Dr. Pecz Vilmos, egyetemi tanárt, nevezte ki kormánybiztosnak.

— **Disztornászok.** A szarvasi főgymnasium disztornászai folyó hó 28-án utaztak el Aradra az országos tanuló tornaversenyre. Hisszük, hogy tanulóink úgy mint a multban, most is dicsőségesen állják meg helyüket a versenyen. A verseny eredményéről jövő számunkban részletes tudósítást fogunk közölni.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A „szarvasi helyi tanító-egyesület“ jövő vasárnapon június 5-én délután a Kossuth téren levő Moravcsik-féle iskolában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az előkészítés által ez uton is meghivatnak a teljes számban való megjelenésre felkértenek. Tártyak: 1. A szarvasi takarékpénztár ötven koronás jutalmára való ajánlás. 2. A szarvasi népiszkolák III-IV. oszt. és V-VI. oszt. igényeinek megfelelő magyar tankönyvek szerkesztésére vonatkozó pályázat kihirdetése. 3. A tanító-egyesületi könyvtár gyarapítására vonatkozó javaslat tárgyalása. 4. A tanító-egyesület részére állandó helyiség szerzése iránti intézkedés bejelentése. 5. Pénztárosnak a pénztár állására vonatkozó jelentése.

— **Villámcsapás.** Május 22-én éjjel egy negyed tizenkötöre városunk felett elhaladó zivatar alkalmával az ág. ev. egyház központi magyar iskola Moeskónyi-féle tantermének a kéményébe villám csapott be s a kályha csöven haladva a falon keresztül a padlásra ment, hol egy szarufát összetört s a fedél cserepeit lehányta míg végre a folyosó mennyezetén 24 lyukon keresztül a levegőben szétfoszott. A villámcsapás szemtanuk állítása szerint rendkívüli villámzással jelent meg, de hideg lévén, az említettekén kívül nem tett semmi nagyobb kárt.

— **Választás.** Az öcsödi közönségi állatorvosi állásra három pályázó közül f. hó 25-én Káncz Emil választatott meg.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Rác Jánosné, — kondorosi népzeneész neje — f. hó 23-án öngyilkossági szándékból szeracsikával megmérgezte magát; a gyorsan hívott orvosi segély azonban megmentette az életnek.

— **Generális gyűlés.** A helybeli ág. hitv. ev. egyház holnap délelőtt az istentisztelet végzetével közgyűlést tart az egyházi adók megörősítése s a magyar istentiszteletek sorrendjének megváltoztatása érdekében. Miután szavazással fog eldúlni mindkét ügy kívánatos, hogy az egyházhozvevők különösen a magyarosodásnak igaz hivoi minél nagyobb számban jelenjenek meg s polgártársaikat felvilágosítva hassanak oda, hogy a magyarosodás ügye esorbát ne szenvedjen, s hogy esetleges vereség esetén ne tünjék fel a dolog oly szűben mintha egyhangú kívánságra változtatnék meg a magyar isteni tiszteletek sorrendje.

— **A népszéri bölcsész.** A minap jeleztük azt az esküdtzéki tárgyalást, melynek Nyíri Elek, a mi speciális bölcsészünk a vádlottja. Izgatás és lázítás miatt került a rajongó ember az esküdtzék elé, mert a Népszéri bölcsész című folyóiratában utópiasztikus ábrándjain annyira ment, hogy a király, s törvényhozás és a bíróság ellen izgatott és a törvény intézkedéseit egyszerűen ostobaságnak nevezte. Nemrégiben Nyíri a budapesti esküdték előtt állott, de ez bölcsész rajongó beszédének hatása alatt felmentő verdiktet hozott. A mult héten azonban egy újabb ilyen czikkével a nagyváradi sajtóbírósg foglalkozott. Nyíri nem jelent meg a tárgyaláson s az esküdték Perjessy Mihály ügyész vádlóbeszéde alapján vétkeznek mondták, mire a törvényszék, melynek Millye Gyula táblai bíró volt az elnöke, Nyíri egyévi államfogházra és tíz forint pénzbüntetésre ítélte. A vádlottat az újabb tárgyalásra két hónap múlva elővezetik.

— **Nyilvános számadás.** Folyó hó 26-án tartott diák majális összes bevétele 136 frt. Felhízással valamint ajándékozással a következők járultak a majális jövedelmének szaporításához: Dr. Lengyel Sándor Haraszty Oszkár 4-4 frt. Mikolay Mihály 1 frt 70 kr. Balla Sándor, Dérczy Ferencz, Dr. Déry Henrik Öv. Plavecz Jenőné (Gyoma), Szalánczy György (Gyoma), öv. Bakay Dánielné 1-1 frt. Sterbecz Gábor 70 kr. Scheiner Simon, Harmati János, Blaskó János, Paulenda 50-50 kr. Meitner Salamon 25 kr. Plavecz Béla, Polónyi János, Lövy Simon, Wolfmann N. Mirini, Nagy László, Melis György, Salacz Aladár, Popjak György, Delli József, Sziecta Tivadár, Ridegh János, Placsó István, Marcsék György, Ruzicska György, Oszterland Gyula, Vitéz János, Benczur Sándor, Katona Gábor 20-20 kr. Baán Z. 5 kr. Ajándékok: Schreijer József, fogyasztási bérlő elengedte a tanulósgai majálison elfogyasztott összes ital és hus fogyasztási adót és Holéczy Gusztáv 200 szikvizet. Balla Sándor tejet és tojást, ifj. Dérczy Péterné tojást,

tejet, vaját. Kloósz Jánosné tojást. Kristóff F.-né tojást. Haraszty Oszkárné tojást, tejet. Sterbecz Gáborné tejet. Réthy Sándorné tejet. Öv. Boros Pálné tejet. Havi Gyulané tejet és lékvárt. N. N. lékvárt. Havi Daniné tejet. Bakay Gézané tejet. Öv. Ponyiczky Györgyú zirt. Rohoska tanítóné csöves paprikát. Bakay Sándorné tejet. Perczel János 10 frtot. A jövedelem a tanuló segély-egylet pénztárát gyarapítja. A majális rendezése ez uton mond köszönetet a felhízástöknek és adakozóknak. A r e n d e z ő s é g.

— **Különös gyögmód.** Kerekes István öcsödi lakos mellbeteg volt. Az orvosok már nem tudtak segíteni a szegény emberen, a kinek fullasztó köhögése a szomszédaszonyak nyugalmát nagyon zavarta. Elhatározta tehát Kardos Istvánné asszony, hogy meggyógyítja őt az embert. Mivel pedig tudja jól, hogy a mellbetegnek nagyon sok a vértük, rárakott harminczhat darab pióczát a Kerekes mellére. A kúra használt, Kerekes úgy meggyógyult, hogy most már soha sem lesz többé beteg, mert elvérzett. A tudós doktornót — nehogy mély tudományával és széleskörű tapasztalataival még konkurrencziát csináljon az orvosoknak — letartóztatták.

— **Konfirmáció.** A helybeli ág. ev. egyház magyar nyelven tanított konfirmandusai — százaszerint 82 — tegnap tettek vizsgát a hitbeli dolgokból s ma veszik fel először az urvacserát. Az oktatást ez idén is nt. Lányi Gusztáv magyar lelkész vezette a nála megszokott alaposággal és kiváló lelkiismeretességgel.

— **Szervezkedő gyűlés.** Vajudnak a hegyek... Ugy halljuk, hogy a tanító járáskör, mely ezeltől egy évvel a szarvasi helyi tanító egyesület becsabításával szeretett volna megalakulni illetve annak bevonása reményében széles alapokon nagy hűhóval szervezkedett, egyesek állítása szerint — mint a bibliai leányzó — aludt, de meg nem halt eddig (!!!) A tavasz lehellete életet áraszt. Egyik másik tagjában élet a remény, amennyiben a multkori szervezkedés nem vezetett sikerre, hogy változott viszonyok befolyása alatt újra lehetne s kellene szervezkedni. Sok szerencsét hozzá. Nagyon okosan teszik azok, akiknek kevés a helyi egyesület ha az igényeiknek megfelelő kört szerveznek. Mi a járáskört nálunk teljesen feleslegesnek tartjuk s a multból ismerve a járáskörök tengő lengő ténykedését, nem különben a mostani általános egyesületnek a szervezetét nem nagy jövőt jósolunk az esetleg megalakuló járáskörnek sem, tanügyünk fejlesztésére kiható ténykedésében meg esekély a reményünk. Nálunk a helyi tanítóegyesület úgy a tanítósg érdekeit valamint tanügyünk fejlesztését illetőleg is sokkal fontosabb ténykedésében áldásosabb s csak dicsérni tudjuk tanítóinkat, hogy a helyi egyesületet nem engedték szétmállani, de napról napra nagyobb és nagyobb tevékenységet tanusítanak. A szervezkedő gyűlés mint halljuk holnap délután lesz megtarva s ha jól értesülünk a vidékről apostolok is érkeznek, hogy annál jobban hassanak a szervezkedésnél.

— **Ovodai majális.** A közönségi második kerületi ovoda vezetője Heisler Mari óvónő május 27-én délután majális rendezett apró népei számára. A szép verselés és dalolás az óvónő szorgalmáról s kitartó munkásságáról tett tanubizonyoságot s örömet szerzett a megjelenő szülőknek, a kiknek azonban a diák majális után közvetlen rendezett ovoda majálison nem volt kedvük hosszabban elmaradni úgy, hogy a majális este 7 órakor véget ért.

Felelős szerkesztő:

SZIKES ANTAL.

Hirdetés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Polónyi Dániel házában Bellehembben **czipósz mühelyt** nyitottunk. Több éven át szerzett tapasztalataink oda irányul, hogy tisztelt megrendelőinket a mai kor igényeinek megfelelően jól és pontosan kielégítsük. Elvállalunk e szakmába vágó mindennemű munkákat.

Tisztelettel:

POLÓNYI FIVÉREK
uri és női czipószek.
Szarvason.

Ifj. KOTZÓ PÁL

Budapest V., kerület Lipót-körut 18 szám

A t. cz. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre irodáját

V. ker., Lipót-körut 18. szám

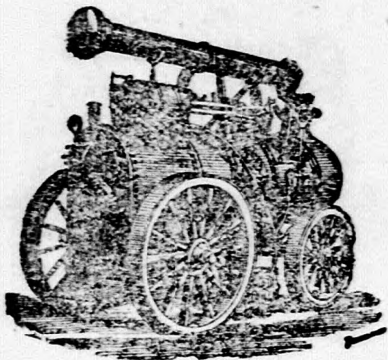
(Vigszínház mellett, a nyugoti pályaudvar Margithid kö zelébe helyezte át

Fentartotta azonban a VIII. ker., Szentkirályi utca 49 sz. műhelyt és az V kerület Lipót-körut 8-10 sz alatt raktárhelyiségeit

A közönségnek további pártfogását kérve ajánlja Garret regujabb szerkezetű **compund gőzmozgonyait**, fél **stabil és tabil** alakban, a melyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak

Gőzmozdonyokat és cséplőket négyszer fordíthat- acél dobsinikkel, toldást nem igénylő szalmarázókkal a nagy szila felületei, minden nagyságban

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató és vetőgépeket szecsavágókat, répavágókat és minden más gazdasági gépeket

Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek!

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség- nek szives figyelmét felhívni, hogy üzletemben nagy választékban levő kész

férfi- és gyermek ruhák

igen jutányos áron kaphatók.

Szarvas, 1898. május 21.

Tisztelettel :

RÉTHY S. UTODA.

Védjegy 19 és 20 sz.

Kapható Szarvason :
Kmetz Mihály, Komlóvszki János,
Csapó Soma, Nyácsik S. utóda és
Réthy Sándor utóda urak keres-
kedésében.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalulag kitértett sósborsszeszkészítményem — kellendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, e határoztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra két nyomatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyez- tetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSORSZESZ

általánosan elismert kitértett háziszser, különösen a **bedörzsölés kenőgyűrű** gyögmódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, amennyiben a fogak fenyét elő- segíti, a foghust erősíti és a száj tiszta szag- taian izt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszin- tén fejmosásra is, hajidegek erősítésére, a fej- korpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90, egy kis üveg ára 45 kr.

Brazay Kálmán

Budapest, IV., Múzeum-körut 23 sz.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.
AZ ADRIANCE, PLATT és Co.
ADRIANCE
kiváló minőségű marokrakó arató-
és fűkaszaló-gépeknek
magyarországi kizárólagos képviselője.

Minden a mezőgazdaság körébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

Legújabb beszerzési forrás. A szövetséget alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI ÉRTESÍTŐ”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megkírd.

A borszéki borviz a savanyúvizek királya.

Borszék.

Gyógyfürdő Erdélyben Csikmegyében a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama június 15-től szeptember 15 ig. Utazás Szász : Régenig vasuton onnan a fürdő igazgatóság által szubvenzionált gyors kocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Miklós Görög** vállalkozóknál. Szász Régen : Déli utirány : Brassó Csik Szereda vasuton, onnan kocsin.

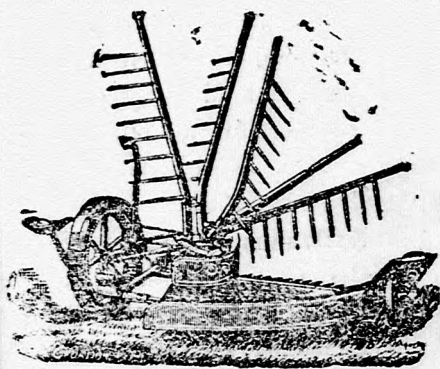
A borszéki borviz a savanyúvizek királya : megrendelhető Igazgatóságnál Borszék. Kapható mindenütt.

(Szarvason Kmetz Mihály és Harmati János uraknál.)

Fürdőre, borvizüzletre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a fürdő üzlet igazgatósága Borszék.

Posta, távirtda helyben.

Megrendelhető : Igazgatóság Borszék.

OSBORNE-féle „COLUMBIA” kévekető gépek

1895. Szombathelyen első díj aranyérem

OSBORNE-féle „COLUMBIA” marokrakó gépek

1897. Mezőhegyesen első díj aranyérem

OSBORNE-féle „COLUMBIA”

fűkaszaló gépek,

legjobb sorvetők, ekék, boronák, rosták, konkolyozók és minden gazdasági gép leg olcsóbban teljes jótállás mellett csakis

KÜHNE E. gazdasági gépgyárában Mosonban.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a.

A világ minden tárlatán első kitértést nyert

Milléniumi nagy éremmel is kitértelve